

مصاحبه‌ی اختصاصی اکتشاف و تولید با مدیر عامل شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت؛ نقش محوری شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت در توسعه‌ی میادین استراتژیک

تنظیم کننده: زهره رحیمی ■ شرکت مهندسی و توسعه نفت

جناب آقای عبدالرضا حاجی حسین نژاد؛ کارشناس ارشد مهندسی شیمی از دانشگاه میسوری آمریکا از سال ۱۳۵۹ کار خود را در سازمان برنامه و بودجه‌ی خوزستان آغاز کردند و سپس به شرکت آب و برق و همچنین پتروشیمی بندر امام منتقل شدند. ایشان در ادامه وارد شرکت ملی نفت شده و در سمت‌هایی نظیر معجری طرح آغار و دالان، مدیرعامل مهندسی ساختمان نفت، مدیر فنی و امور اجرایی و عضو هیأت مدیره‌ی شرکت کالای نفت لندن، مدیر فنی و امور اجرایی و عضو هیأت مدیره‌ی منطقه‌ی ویژه اقتصادی انرژی پارس خدمت کردند و در نهایت بازنشسته شدند. با دعوت مجدد آقای حاجی حسین نژاد به کار، ایشان به‌عنوان مدیر عامل محترم شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت منصوب گردیدند.

اکتشاف متولید: لطفاً در آغاز توضیح مختصری در مورد تأسیس و فعالیت‌های شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت بیان فرمایید؟

در سال ۱۳۷۸ با هدف جداسازی مرحله‌ی توسعه از عملیات و همچنین کنترل و پایش بهتر و تسریع در اجرای پروژه‌ها، شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت تأسیس شد. شرکت ملی نفت ایران این شرکت را به‌عنوان شرکتی دانش‌بنیان تشکیل

مهندسی و توسعه‌ی نفت قرار داشته که بعضاً خاتمه یافته یا در شرف اتمام هستند.

هم‌اکنون نیز طرح‌های توسعه‌ی میادین نفتی آزادگان شمالی، آزادگان جنوبی، یادآوران، فاز اول میدان گازی کیش، میدان آذر، طرح احداث کارخانه‌ی گاز و گاز مایع ۳۲۰۰، طرح احداث تلمبه‌خانه‌ی نفت غرب کارون و خطوط لوله‌ی انتقال نفت خام‌های سبک و سنگین در دست اجراست و فاز دوم میدان گازی سلمان و فاز دوم و سوم میدان گازی کیش نیز در صورت آمادگی سرمایه‌گذار اجرا خواهند شد.

اکتشاف متولید: سهم تولید نفت و گاز شرکت متن در برنامه‌ی ششم توسعه چقدر در نظر گرفته شده است؟

اصولاً برنامه‌ی ششم توسعه (که هنوز در دست تهیه است) توسط شرکت ملی نفت ایران تهیه و پس از تصویب در مراجع ذیربط توسط شرکت‌های تابعه اجرا خواهد شد. اما انتظار می‌رود که در این برنامه، تولید نفت از منطقه‌ی غرب کارون به بیش از یک میلیون بشکه در روز برسد.

اکتشاف متولید: با توجه به وجود میادین مشترک در غرب کارون، استراتژی تولید از این میادین

داد تا کار توسعه‌ی میادین هیدروکربنی را از طریق تعامل با شرکت‌های معتبر بین‌المللی نفتی انجام دهد. بنابراین سازمان شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت از لحاظ کمی بسیار محدود اما در عین حال کارا در نظر گرفته شد تا عموماً کارها را از طریق برون‌سپاری انجام داده و راهبری طرح‌ها و نظارت عالی بر اجرای آنها را عهده‌دار گردد.

از زمان آغاز فعالیت‌های اجرایی این شرکت، طرح‌های بسیار مهمی نظیر طرح توسعه‌ی میادین سروش و نوروز با تولید ۱۹۰ هزار بشکه نفت در روز، طرح توسعه‌ی میادین فروزان و اسفندیار با افزایش تولید ۳۵ هزار بشکه نفت در روز، طرح توسعه‌ی میدان بلال با ۵ حلقه چاه تزریق آب و افزایش تولید ۴۰ هزار بشکه نفت در روز، طرح توسعه‌ی میدان درود با افزایش تولید ۸۵ هزار بشکه نفت در روز، طرح توسعه‌ی میدان نصرت با افزایش تولید ۱۱۵۰۰ بشکه نفت در روز، طرح توسعه‌ی میدان نفتی دارخوین (که با تزریق امتزاجی گاز در نوع خود منحصر به فرد است) با افزایش تولید ۱۶۰ هزار بشکه نفت در روز، طرح توسعه‌ی میدان گازی تابناک، طرح منصوری، طرح آماک، طرح تزریق گاز در آغاچاری و طرح احداث مخازن استراتژیک ذخیره‌سازی نفت خام تحت نظارت شرکت

چگونه است؟

میادین مشترک غرب کارون در اولویت توسعه‌ی شرکت ملی نفت قرار دارند تا هرچه سریع‌تر به تولید مدنظر برسند. به همین دلیل نیز میادین غیرمشترک از اولویت خارج شده‌اند.

اكتشاف‌منتهی: چشم‌انداز سرمایه‌گذاری خارجی را در توسعه‌ی میادین استراتژیک چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ایران دومین دارنده‌ی منابع گازی دنیا و همچنین صاحب منابع سرشار نفتی است. بنابراین شرکت‌های زیادی برای توسعه پیش قدم شده‌اند که سرمایه‌گذاری آنها پس از رفع تحریم‌ها میسر خواهد بود. انتظار می‌رود با رفع تحریم‌ها، بازار رقابت سرمایه‌گذاران خارجی رونق گیرد.

اكتشاف‌منتهی: با توجه به مسئولیت خطیر توسعه‌ی میادین مشترک، به نظر جنابعالی ساختار درون‌سازمانی متن چه نقاط ضعف و قوتی دارد و کلاً این ساختار را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

با عنایت به پیش‌بینی افزایش فعالیت‌ها (به‌ویژه پس از برطرف شدن تحریم‌ها)، نیاز به نیروهای کارآزموده جهت مدیریت طرح‌ها و پروژه‌ها بیشتر احساس خواهد شد. بنابراین به نظر می‌رسد با توجه خاص به مقوله‌ی آموزش نیروهای موجود و به‌کارگیری فارغ‌التحصیلان نخبه‌ی دانشگاه‌های معتبر و نیز استفاده از توان بخش خصوصی این مشکل برطرف خواهد شد.

اكتشاف‌منتهی: شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت قراردادهای بیع‌متقابل بسیاری را با شرکت‌های خارجی و داخلی منعقد کرده است. ارزیابی جنابعالی از این قراردادها چیست؟

این قراردادها توسط شرکت ملی نفت ایران منعقد شده و شرکت متن ملزم به اجرای آنهاست. اما قرارداد خوب مثل یک بازی برد-برد است. قرارداد بیع‌متقابل به‌خودی‌خود قراردادهای بدی نیست؛ بلکه کاملاً به‌عملکرد پیمانکاران طرف قرارداد بستگی دارد. بدیهی است شرکت‌های توانمند و باتجربه می‌توانند نتایج بهتری ارائه کنند

و برعکس؛ شرکت‌های کم‌تجربه سبب تأخیر در اجرا و کیفیت پایین‌تر طرح‌ها خواهند شد.

اكتشاف‌منتهی: همان‌طور که مستحضربد امروزه قراردادهای بیع‌متقابل جذابیتی برای سرمایه‌گذاران خارجی ندارند (نسل جدید قراردادهای عراق شاهد این مدعاست). نظر شما درباره‌ی این قراردادهای جدید چیست؟

در قراردادهای جدید عراق به‌دلیل طولانی بودن مدت قرارداد (Long Term)، رویه‌ی شرکت‌های سرمایه‌گذار به تولید صیانتی و بلندمدت از مخزن می‌انجامد و تنها هدف، نگهداشت تولید برای مدتی کوتاه (۵-۳ ساله) و استهلاک هزینه‌ها از طریق فروش بخشی از نفت نیست. با توجه به اینکه قرارداد جدید نفتی IPC هنوز رونمایی نشده، باید منتظر ماند و مشاهده کرد که متن این قراردادهای جدید چگونه جذابیت سرمایه‌گذاری را افزایش خواهد داد.

اكتشاف‌منتهی: بخشی از قراردادهای بیع‌متقابل شامل انتقال فن‌آوری و دانش فنی از شرکت‌های سرمایه‌گذار به شرکت متن است. تا چه حد از این امر رضایت دارید؟

به‌طور کلی در این پروژه‌ها انتقال فن‌آوری تا حدی انجام شده که کیفیت این انتقال و نوع فن‌آوری به‌طور کامل به شرکت‌های طرف قرارداد بستگی داشته و دارد. بدیهی است که اگر شرکت‌های معتبر بین‌المللی طرف قرارداد تجربه‌ی کافی داشته باشند با توجه به آخرین تجربیات و دانش روز، این انتقال اتفاق می‌افتد.

اكتشاف‌منتهی: در خصوص آموزش نیروی انسانی چگونه منظور؟

یکی از بحث‌های مهم انتقال فن‌آوری، آموزش نیروهای متخصص و نیروهای پیمانکاری است که باید موارد مختلف مربوط به پروژه را فراگیرند. در این بخش پیمانکاران تنها به تأمین مالی بخش آموزش بسنده کردند. از دیگر بندهای مغفول قراردادهای بیع‌متقابل، مبحث کمیته‌ی مشترک پژوهش شامل ورود

دانشگاه‌های صاحب‌نام داخلی و خارجی به عرصه‌ی صنعت و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی است که این امر کمتر محقق شده است.

اكتشاف‌منتهی: فاز نخست و آینده‌ی فاز دوم طرح یادآوران را چگونه ارزیابی می‌کنید. آیا سرمایه‌گذار خارجی دیگری غیر از سینوپک مایل به سرمایه‌گذاری در این میدان هست؟

در فاز نخست با حفاری ۵۲ حلقه چاه، تعمیر ۳ حلقه چاه اکتشافی موجود، احداث واحد بهره‌برداری، نمک‌زدایی، تقویت فشار گاز و خطوط لوله‌ی انتقال نفت و گاز، تولید روزانه‌ی ۸۵ هزار بشکه نفت و ۴ میلیون مترمکعب گاز محقق می‌شود. هم‌اکنون برنامه‌ی جامع فاز دوم توسعه‌ی میدان یادآوران توسط سینوپک ارائه شده است. در این برنامه‌ی دو مرحله‌ای، نخست تولید ۸۵ هزار بشکه ای فعلی به ۱۳۵ هزار بشکه نفت در روز افزایش می‌یابد که این مرحله نیازمند تجهیزات سطح‌الارضی نیست؛ چراکه تجهیزات فاز قبلی پاسخگوی آن خواهد بود. در مرحله‌ی دوم نیز تولید نفت به ۱۸۰ هزار بشکه در روز خواهد رسید. در خصوص سرمایه‌گذار نیز هم‌اکنون مذاکره جهت تهیه‌ی برنامه‌ی جامع توسعه‌ی فاز دوم با شرکت چینی سینوپک در حال انجام است که این برنامه پس از تهیه، جهت بررسی، تأیید و تصویب، به شرکت ملی نفت ارسال خواهد شد.

اكتشاف‌منتهی: فاز نخست و آینده‌ی توسعه‌ی فاز دوم طرح آزادگان شمالی با شرکت CNPCI را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ توانمندی این شرکت در تجهیزات، ماشین‌آلات، نیروی انسانی، دانش فنی، مهارت کاری و مدیریت مکا پروژه چگونه است؟

در فاز نخست، تولید روزانه‌ی ۷۵ هزار بشکه نفت و ۲ میلیون مترمکعب گاز برنامه شده است. این طرح شامل حفاری ۵۷ حلقه چاه و احداث واحدهای بهره‌برداری، نمک‌زدایی، تراکم، خطوط لوله‌ی انتقال نفت و گاز و تأسیسات جانبی است. فاز دوم به افزایش تولید ۲۵ هزار

بشکه‌ای نفت در روز (با حفاری ۲۰ حلقه چاه تولیدی و ۱۰ حلقه چاه دیگر) محدود شده است. برای این افزایش تولید نیز پیشنهاد شده که به جای ساخت تأسیسات سطح‌الارضی، در صورت وجود ظرفیت آزاد در جفیر یا دارخوین، نفت به آنجا انتقال یابد. البته به دلیل اینکه آزادگان شمالی هنوز به بهره‌برداری نرسیده در حال حاضر پیمانکار تردید دارد که آیا این میدان اقتصادی است یا خیر.

اكتشاف متميِّب: با وجود اینکه میداین مجنون و آزادگان جنوبی همسایه‌های مشترک میدان آزادگان شمالی هستند آیا می‌توان رأی به اقتصادی نبودن این میدان داد؟

در حقیقت میدان آزادگان شمالی توسط کارشناسان شرکت متن نیز مطالعه شده است. توسعه‌ی فاز دوم این میدان اقتصادی است اما به‌ر حال شرکت CNPCI خواهان آن است که از نظر اقتصادی حاشیه‌ی امن بسیار مناسبی داشته باشد. این شرکت حتی پیشنهاد افزایش مساحت قرارداد از سمت جنوبی را نیز ارائه کرده که هنوز تأیید نشده است.

اكتشاف متميِّب: در خصوص جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای طرح توسعه‌ی آزادگان جنوبی چه اقداماتی انجام شده است؟

طرح توسعه‌ی آزادگان جنوبی از طریق منابع داخلی در حال انجام است. البته روند توسعه تابع شرایط مالی بوده و طبیعتاً افت و خیزهایی نیز داشته است. پروژه‌ی آزادگان جنوبی را به پروژه‌های کوچکتری تقسیم کرده‌ایم که راهبری اصلی پروژه بر عهده‌ی شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت است. اما پیشنهادهای خارجی زیادی نیز وجود دارد که به سرنوشته تحریم‌ها گره خورده است. بزرگ‌ترین بخش توسعه‌ی میدان آزادگان جنوبی واحد فرآورش آن است که به‌زودی اسناد مالی آن گشوده شده و به‌صورت یوزانس (سند اعتباری) یک‌ساله به یک شرکت داخلی پیمانکاری واگذار خواهد شد.

فاز نخست، در فاز دوم نیز استفاده خواهد شد. در صورت سرمایه‌گذاری روی طرح میدان گازی کیش، این میدان به هاب گازی بندر آفتاب تبدیل خواهد شد که قابلیت توسعه‌ی آن معادل ۴ یا ۵ فاز پارس جنوبی است و چشم‌انداز روشنی را در شرق ایران نوید خواهد داد.

اكتشاف متميِّب: با توجه به پیچیدگی میدان نفتی آذر، آیا فعالیت‌های پیمانکار این طرح طبق برنامه‌ی توسعه به پیش می‌رود؟ تجربه‌ی کار به‌صورت EPDS با پیمانکار داخلی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

به دلیل مشکلات مالی موجود، عملکرد پیمانکار این طرح (شرکت سروک آذر) از زیرمجموعه‌های شرکت OIEC و صندوق بازنشستگی نفت) طبق برنامه نبوده است. اخیراً صندوق بازنشستگی نفت از محل صندوق توسعه‌ی ملی وام دریافت کرده و فعالیت خود را در تمامی سطوح آغاز کرده است. چاه‌های میدان آذر به دلیل شرایط خاص تکنیکی منطقه (توالی زیاد لایه‌های پرفشار و کم‌فشار)، از نظر زمین‌شناسی و حفاری شرایط خاصی دارند. مثلاً دکل روز حفاری چاه‌های این منطقه به ۴۰۰ روز نیز می‌رسد.

طبق برنامه باید تولید زود هنگام این میدان در اسفند ماه سال گذشته به نتیجه می‌رسید. امید است تا پایان سال جاری تولید زود هنگام روزانه ۳۰ هزار بشکه نفت میدان آذر محقق شده و نفت خام آن به واحد بهره‌برداری چشمه‌خوش انتقال یابد. پیشرفت کار در حال حاضر ۳۴ درصد است.

اكتشاف متميِّب: با توجه به اولویت میدان چنگوله به عنوان میدانی مشترک در نامه‌نگاری‌های جدید، چه برنامه‌ای برای توسعه‌ی این میدان وجود دارد؟

در حال حاضر ۳ حلقه چاه در این میدان وجود دارد و نتایج تفسیر عملیات لرزه‌نگاری دوبعدی و سه‌بعدی آن موجود است. مطالعات این میدان شرایط مناسبی دارد، مخزن تا حد زیادی شناخته

در حال حاضر ۱۶ دکل در حال حفاری هستند و تقریباً کار ساخت اکثر Padها به پایان رسیده یا در حال اجراست. طرح زود هنگام افزایش تولید ۳۰ هزار بشکه‌ای نیز در صورت تأمین مالی به پایان خواهد رسید.

اكتشاف متميِّب: در حال حاضر عراق روزانه ۲۰۰ هزار بشکه نفت از میدان مجنون تولید می‌کند. در حالی که تولید ایران از میدان آزادگان ۵۰ هزار بشکه در روز است. در حقیقت عراق سهم بیشتری از این میدان مشترک برداشت می‌کند. این مسأله چه دلیل قابل توجیهی دارد؟

در واقع مسأله‌ی اصلی در توسعه‌ی این پروژه، کوتاهی و کاستی در برنامه‌ریزی یا مهارت و دانش فنی و تخصصی نیست. بلکه عاملی که در توسعه‌ی این میدان نقش کلیدی دارد، شرایط و بینه‌ی مالی پروژه است.

اكتشاف متميِّب: فاز نخست طرح توسعه‌ی میدان گازی کیش چه زمانی پایان می‌یابد؟ آیا توسعه‌ی فاز دوم این میدان در اولویت قرار دارد؟

در فاز نخست طرح توسعه‌ی میدان کیش، حفاری ۱۲ حلقه چاه تولیدی، تعمیر یک حلقه چاه اکتشافی موجود، احداث خطوط لوله‌ی زیردریایی و تأسیسات شیرین‌سازی، برداشت میعانات گازی، احداث خطوط لوله‌ی انتقال گاز سبک، تأسیسات صدور میعانات گازی و تأسیسات فرآورش با ظرفیت ۲۸ میلیون مترمکعب گاز ترش با هدف برداشت روزانه‌ی ۲۶ میلیون مترمکعب گاز سبک و ۱۳ هزار بشکه میعانات گازی پیش‌بینی شده است. در حال حاضر تمامی پروژه‌های فاز نخست به‌غیر از واحد فرآورش فعال شده و باز حفاری ۱۳ حلقه چاه خشکی در حال انجام است. تأسیسات سطح‌الارضی خشکی و خطوط لوله‌ی دریایی نیز در حال تکمیل است. همچنین قرارداد نیروگاه با یک شرکت داخلی ۷۵ درصد یوزانس (سند اعتباری) به‌مدت دو سال منعقد شده و در مرحله‌ی تجهیز کار گاه قرار دارد. فاز دوم و سوم جهت تأمین مالی، نیازمند سرمایه‌گذار هستند. بخشی از فعالیت‌های زیربنایی

شده و برنامه‌ی جامع توسعه‌ی آن در انتظار پیشنهاد سرمایه‌گذاران است. احتمالاً در کنفرانس لندن این طرح به سرمایه‌گذاران معرفی خواهد شد.

اکتشاف متملّبه: نظر تان در مورد طرح یاران شمالی به عنوان تجربه‌ی دیگری از قرارداد بیع متقابل با یک پیمانکار داخلی چیست؟

این طرح که از طرح‌های نسبتاً موفق بیع متقابل داخلی به حساب می‌آید قرار است با حفر ۱۹ حلقه چاه در سروک و تعمیر یک حلقه چاه به تولید ۳۰ هزار بشکه نفت در روز برسد. توسعه‌ی یاران شمالی تقریباً بر اساس برنامه‌ی زمانبندی به پیش می‌رود و احتمالاً در نیمه‌ی نخست سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید.

اکتشاف و تولید: مشکل HSE طرح یاران شمالی چه بوده است؟ در برخی منابع حتی خبر پلمپ این میدان آمده است.

البته میدان نفتی مثل مغازه نیست که پلمپ شود و این گونه اخبار شگردها و خبرسازی‌های مطبوعاتی است. تالاب هورالعظیم به پنج حوضچه تقسیم شده که حوضچه‌های ۱ و ۲ آن در ضلع شمالی تالاب و حوضچه‌های ۳، ۴ و ۵ در ضلع جنوبی آن قرار گرفته‌اند. بر حسب سیاست وزارت نفت توسعه‌ی میدان نباید سبب تخریب محیط زیست شود.

بنابراین تا کنون ساخت و بازسازی ۲۲۴ کالورت (آبراهه) و دو پل با صرف هزینه‌ای معادل ۱۵۰ میلیارد ریال به علاوه‌ی ۵ میلیون دلار به اتمام رسیده و طبق بازدید اخیر انجام شده از منطقه‌ی هورالعظیم، هیچ محدودیتی در تبادل آبی وجود ندارد. اما به دلیل قرار گرفتن ایران روی کمربند خشک زمین، تبخیر زیاد، بارش کم، کاهش آب ورودی به تالاب هورالعظیم از سمت عراق، احداث سی عدد سد بزرگ و کانال آب در ترکیه و عراق و تغییرات اقلیمی منطقه‌ی حوزه‌ی تالابی، منطقه دچار بحران کم آبی شده؛ به نحوی که حتی با وجود بازشدن دریچه‌ها، حجم آب در تالاب به حدی نیست که حوضچه‌ی ۳ را پر کند. این مسأله در مورد

از این تلمبه‌خانه در حال اجراست که به زودی به پایان خواهد رسید.

اکتشاف متملّبه: مهم‌ترین چالش‌های زمین‌شناسی فراوری توسعه‌ی میادین حوزه‌ی غرب کارون چیست؟

سروک از مخازن بزرگ غرب کارون است که نفت سنگینی دارد. مسائلی از قبیل ناپیوستگی سرسازند سروک، نرخ‌های مختلف رسوب‌گذاری، تغییرات ضخامت، تغییرات جانبی لیتولوژی و وجود کانال‌ها منجر به ساختمان و سنگ‌شناسی پیچیده‌ای در مخزن سروک شده و مطالعات را با عدم قطعیت زیادی مواجه کرده است. لایه‌های نفوذناپذیر مخزن فهلیان به‌عنوان یکی دیگر از مخازن غرب کارون، سبب بروز رژیم‌های فشاری متفاوتی در آن شده است.

اکتشاف متملّبه: آیا هدف شرکت مهندسی و توسعه‌ی نفت به‌عنوان بانی فعالیت‌های پژوهشی، تعریف مسائل صنعتی در قالب پروژه‌های پژوهشی به کمک کارشناسان خود و تعدادی از دانشگاه‌هاست؟

در قانون، درصدی از بودجه به پژوهش اختصاص یافته و از این نظر مشکلی وجود ندارد. با توصیه و پیگیری وزیر محترم نفت قراردادی طولانی‌مدت به منظور شناخت مخازن نفتی، بین شرکت ملی نفت و تعدادی از دانشگاه‌های معتبر داخلی منعقد شده که باید دانشگاه‌های طرف قرارداد با شریکی خارجی وظایف محوله را انجام دهند. هدف، ورود دانشگاه‌ها به کار تحقیقاتی و عملیاتی طی فرآیندی ده ساله است که این اقدام مبارکی است. اگر دانشگاه‌ها تمام توانمندی خود را ارائه کرده و در عمل وارد صنعت شوند در آینده شاهد نتایج بسیار خوبی خواهیم بود. در حال حاضر مبحث آسفالتین و از دیاد برداشت میدان آزادگان مطرح است که در این زمینه قراردادی با انیستیتو نفت دانشگاه تهران منعقد شده است. ■

حوضچه‌های ۴-۵ نیز صادق است. البته این دو حوضچه کاملاً خشک نیستند و بخش عظیمی از آنها با زه آبهای مرتبط با کشت و صنعت خوزستان پر شده و زیستگاه پرندگان زیادی در این منطقه است. اگرچه رطوبت منطقه لایه‌ی محافظی در مقابل گرد و غبار است اما واقعیت آن است که شدت و جهت جریان باد غالب، سبب ورود ریزگردها از سمت عراق و سوریه به سمت ایران شده و حرکت دود فلرهای مربوط به میادین نفتی عراق نیز به سمت ایران است.

اکتشاف متملّبه: توسعه‌ی یاران جنوبی که پیمانکاری ندارد و باید از طریق منابع داخلی توسط شرکت متن انجام شود را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

از نظر پیشرفت، حفاری چاه‌ها تا ۵۰ درصد برنامه انجام شده و اکنون ۷ دکل در حال حفاری چاه‌ها هستند. پیمانکارهای مختلفی نظیر شرکت ملی حفاری در این میدان مشغول هستند که به دلیل مشکلات مالی، طرح از نظر تأسیسات سطح الارضی پیشرفت قابل توجهی نداشته است.

اکتشاف متملّبه: در مورد طرح احداث کارخانه‌ی گاز و گاز مایع ۳۲۰۰ چه صحبتی دارید؟

احداث این کارخانه به منظور جمع‌آوری و فرآورش روزانه‌ی حدود ۵۰۰ میلیون فوت مکعب (حدود ۱۴ میلیون متر مکعب) گازهای همراه میادین غرب کارون که توسعه‌ی آنها توسط این شرکت در دست پیگیری است مدنظر بوده که تا کنون حدود ۱۵ درصد پیشرفت داشته است.

اکتشاف متملّبه: در مورد طرح احداث تلمبه‌خانه‌ی نفت غرب کارون و خطوط لوله‌ی انتقال نفت خام‌های سبک و سنگین چه سخنی دارید؟

در این طرح به منظور جمع‌آوری و انتقال نفت خام‌های سبک و سنگین میادین در حال توسعه به مبادی صادرات، احداث تلمبه‌خانه‌ی نفت و همچنین دو رشته خط لوله‌ی انتقال از محل تلمبه‌خانه‌ی مذکور تا بهرگان مدنظر است. با عنایت به تأخیر این پروژه، طرح گذر موقت